

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 58 9-15 Ağustos 2021

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Erdal BAYRAKTAR

1. AB VE BELARUS ARASINDAKİ “GÖÇ” ÇEKİŞMESİ DEVAM EDİYOR

Belarus lideri Alexander Lukashenko'nun AB'ye yönelik dillendirdiği “göç” tehdidinin yankıları sürüyor. Belarus'un AB yaptırımlarını tersine çevirmek için göçü bir koz olarak kullandığını iddia eden ve sınırını dikenli tellerle takviye eden Litvanya'dan sonra Letonya'da Belarus'un tehditlerine karşı teyakkuza geçti ve olağanüstü hâl ilan etti. Belarus kaynaklı yoğun göç akınlarıyla mücadele etmeye çalışan iki Baltık ülkesi, Lukashenko tarafından “hibrit savaş” tekniklerinin kullanıldığını gerekçesiyle Brüksel'den yardım talep etti.

İki Baltık ülkesinin ithamları karşısında, Pazartesi günü sekiz buçuk saat süren bir basın toplantısı düzenleyen Belarus lideri Lukashenko, şantaj ve tehdit iddialarını reddetti ancak dışarıdan gelen bu baskıya karşı Belarus adına tepki verme mecburiyeti hissettiğini söyledi.

AB dönem başkanlığını yürüten Slovenya ise Belarus'tan Avrupa'ya doğru gerçekleşen düzensiz göçü ve Litvanya'nın Belarus sınırında yaşadığı sıkıntıları görüşmek üzere Birliğin adalet ve içişleri bakanlarını 18 Ağustos'ta gerçekleştirecek bir toplantıya davet etti. Toplantı öncesinde AB diplomatlarına gönderilen bir mektupta, Litvanya-Belarus sınırında gerçekleşen “devlet destekli” düzensiz göçün 27 ülkeden oluşan Birlik için “ciddi bir güvenlik tehdidi” haline geldiği ifade edildi. Ayrıca sığınmacılara ev sahipliği yapan Litvanya'ya destek olmak için 36 milyon avroluk bir yardım paketinin de Avrupa Birliği tarafından gündeme alındığı öğrenildi.

The Guardian, 10 Ağustos 2021

Jon Henley&Andrew Roth&Jennifer Rankin, (10.08.2021) “Latvia and Lithuania act to counter migrants crossing Belarus border”, The Guardian. Erişim adresi: <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/10/latvia-and-lithuania-act-to-counter-migrants-crossing-belarus-border>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

2. PROTESTOCULARIN TUTUKLANMASI AB VE KÜBA'YI KARŞI KARŞIYA GETİRDİ

Küba Dışişleri Bakanı, Küba'daki protestocuların tutuklanmasının ardından Avrupa Birliği'nden yükselen eleştirileri kınadı. Bakan Bruno Rodríguez Parrilla Twitter üzerinden yaptığı açıklamada Avrupa Birliği'ni, "Küba'nın egemenliğini ihlal eden, kendi yasalarını ve mahkemelerini dayatan ABD ablukasına" karşı sessiz kalmakla suçladı. Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ise Küba hükümetini keyfi tutuklamalara son vermeye ve insan haklarına saygı göstermeye çağırdı.

Euronews, 11 Ağustos 2021

Euronews, (11/08/2021) "EU and Cuba clash after Brussels slams arrest of protesters". Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2021/07/30/eu-and-cuba-clash-after-brussels-slams-arrest-of-protesters>

Derleyen: Arş. Gör. Erdal BAYRAKTAR

3. TALİBAN'A AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN TEPKİ

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Taliban'ın Afganistan'daki ilerleyişiyle ilgili bir açıklama yaptı. Taliban'ın gerçekleştirdiği saldırıların Doha barış sürecine zarar verdiğini belirten Yüksek Temsilci, çatışmaların müzakere edilerek çözülmesinin daha uygun olacağını ifade etti. Avrupa Birliği'nin Taliban kontrolündeki bölgelerde artış gösteren insan hakları ihlallerini kınadığını da sözlerine ekleyen Borrell, AB'nin Taliban'ı kapsamlı, düzenli ve yapılandırılmış görüşmelere devam etmeye ve şiddeti durdurmaya çağırdığını belirtti. Yüksek Temsilci tarafından yapılan açıklamada, bu saldırıların Afganistan vatandaşlarına kabul edilemez acılar yaşattığı vurgulanırken; insanların güvenlik arayışı içinde Afganistan'ı terk etmeye başladıkları ifade edildi.

Her ne kadar Josep Borrell tarafından yapılan açıklamada Avrupa Birliği'nin Taliban'ı kınadığı ilan edilse de; bazı AB üyelerinin, ülkeleri içinde bulunan Afganistan vatandaşlarını sınır dışı etmekte ısrarcı olduğu biliniyor. Avusturya, Belçika, Danimarka, Almanya, Yunanistan ve Hollanda tarafından Avrupa Komisyonuna yazılan bir mektupta, sınır dışı etme prosedürünün durdurulmasının Afganistan'dan ayrılanlara "yanlış sinyal" vereceği ve daha fazla Afganistan vatandaşının Avrupa Birliği'ne sığınma amacıyla ülkelerini terk edeceği ifade edildi.

Euronews, 10 Ağustos 2021

Avrupa Dış Eylem Servisi, 12 Ağustos 2021

Mark Armstrong, (10.08.2021) "Six EU countries want to keep forced return of Afghans despite Taliban offensive", Euronews. Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2021/08/10/six-eu-countries-want-to-keep-forced-return-of-afghans-despite-taliban-offensive>

European Union External Action Service, (12.08.2021) "Afghanistan: Statement by the High Representative Josep Borrell on the ongoing situation". Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/103012/afghanistan-statement-high-representative-josep-borrell-ongoing-situation_en

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

4. EUROSTAT HAZİRAN VERİLERİ AÇIKLANDI

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), sanayi üretimiyle ilgili verileri açıkladı. Daha önce Eurostat tarafından paylaşılan verilere göre, Mayıs 2021’de ise sanayi üretimi avro bölgesinde yüzde 1,1 ve AB genelinde ise yüzde 0,9 düşmüştü. Düşüş Haziran ayında da devam etti. Haziran 2021 için sunulan verilere göre mevsimsellikten arındırılmış sanayi üretimi bir önceki aya oranla avro bölgesinde yüzde 0,3 ve Avrupa Birliği genelinde ise yüzde 0,2 azaldı. Ancak Haziran 2021 verilerinin Haziran 2020 verilerine kıyasla daha iyi olduğu ve üretimin avro bölgesinde yüzde 9,7 ve AB genelinde yüzde 10,5 arttığı da vurgulandı.

Haziran 2021 verilerine göre aylık bazda sanayi üretiminde en fazla düşüş yüzde 4,4 ile İrlanda’da, yüzde 2,6 ile Portekiz’de ve yüzde 2,3 ile Danimarka’da gözlemlenirken; en yüksek artış ise yüzde 5,2 ile Malta’da, yüzde 3,3 ile Hollanda’da ve yüzde 3,2 ile Estonya’da gerçekleşti.

Eurostat verileri 19 ülkeden oluşan avro bölgesini ve 27 ülkeden oluşan Avrupa Birliği’ni kapsıyor.

Avrupa İstatistik Ofisi, 12 Ağustos 2021

Eurostat, (12.08.2021) “Industrial production down by 0.3% in euro area and by 0.2% in the EU”. Erişim adresi:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_4001

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

5. POLONYA’DAN “SANSÜR” YASASI

Polonya Parlamentosu, Hukuk ve Adalet Partisi tarafından hazırlanan medya kuruluşlarıyla ilgili yasa tasarısını kabul etti. Medya alanında faaliyet gösteren yabancı kuruluşların lisans koşullarını yeniden düzenleyen yasa tasarısı, bu kuruluşların Polonya’daki faaliyetlerini engelleyeceği ve basın özgürlüğünü kısıtlayacağı gerekçesiyle eleştirilerin odağındaydı. Ancak eleştirilere rağmen yasa tasarısı, 216 “hayır” oyuna karşı 228 “evet” oyuyla kabul edildi. Parlamentoda kabul edilen yasa tasarısıyla, Polonya’da faaliyet gösterecek medya kuruluşlarının mülkiyetinin veya ortaklığının Avrupa Birliği üyesi devletlerden birine ait olması şartı getirildi.

Avrupa Birliği yasa tasarısına tepki gösterdi. Avrupa Komisyonu adına kritik açıklamalarda bulunan Değerler ve Şeffaflıktan Sorumlu Başkan Yardımcısı Věra Jourová, yasa tasarısının “olumsuz” bir sinyal gönderdiğini ifade etti. Medyanın çoğulculuğunun ve fikir çeşitliliğinin güçlü demokrasiler tarafından desteklenen unsurlar olduğunu belirten Jourová ayrıca, Avrupa Birliği içindeki medya kuruluşlarının özgürlüğünü korumak ve hukukun üstünlüğünü desteklemek için bir “Medya Özgürlüğü Yasası” oluşturulmasının elzem olduğunu da sözlerine ekledi.

Euronews, 12 Ağustos 2021

Reuters, 12 Ağustos 2021

Euronews, (12.08.2021) “EU slams newly passed law in Poland that could limit media freedom”. Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2021/08/12/poland-government-in-chaotic-parliamentary-tussle-over-disputed-media-ownership-bill>

Pawel Florkiewicz&Alan Charlish, (12.08.2021) “Polish lower house passes media reform bill, which U.S. denounces”, Reuters. Erişim adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/polish-govt-counting-majority-media-reform-says-spokesman-2021-08-11/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

6. FRONTEX RAPORU YAYINLANDI

Avrupa Dış Sınırlarda Operasyonel İş Birliği Yönetimi Ajansı (Frontex), Avrupa sınırlarında görülen düzensiz göçmen geçişleriyle ilgili raporunu açıkladı. Rapora göre, AB yönlü düzensiz göç hareketleri 2021 yılının ilk yedi ayında 2020 yılına kıyasla yüzde 59 artarken Haziran 2021’e kıyasla yüzde 33 arttı. AB’nin doğru sınırlarındaki geçiş baskısı ise kayda değer seviyede yükseliş gösterdi. Batı Balkanlar rotasında artış yüzde 90'lara ulaşırken, Litvanya sınırında 3000'den fazla düzensiz göçmen yakalandı. Ancak Orta Akdeniz rotası Temmuz ayında da yasadışı sınır geçişlerinin büyük çoğunluğuna sahiplik olmaya devam etti.

Frontex'in Temmuz ayı verilerini yayınlamasının ardından Frontex Sözcüsü Piotr Switalski'den Afganistan'dan başlayan kaçışlarla ilgili bir açıklama geldi. Sözcü, Avrupa Birliği'nin Afganistan'dan gelmesi muhtemel göç akınlarını engellemek için bazı teknolojik yenilikleri gözlemlediklerini ve takip ettiklerini ifade etti. Sınır Koruma Ajansının bir süredir AB sınırlarına yaklaşan tekneleri daha net görebilmek amacıyla, Yunanistan-Türkiye kara sınırına yakın konuşlandırılmış Dedeğaç Havaalanında ve Limnos Adası'nda kameralarla donatılmış bir balon sistemi test ettiği biliniyor.

Avrupa Dış Sınırlarda Operasyonel İş Birliği Yönetimi Ajansı, 12 Ağustos 2021

Reuters, 13 Ağustos 2021

Frontex, (12.08.2021) “July: Increase in the Central Med and Western Balkans”. Erişim adresi: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/july-increase-in-the-central-med-and-western-balkans-IOsJpO>

Alexandros Avramidis, (13.08.2021) “EU border agency trials high tech controls as Afghan fighting spreads”, Reuters. Erişim adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/eu-border-agency-trials-high-tech-controls-afghan-fighting-spreads-2021-08-13/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

7. DANİMARKALI POLİTİKACI AB'Yİ DOLANDIRDIĞI İÇİN HÜKÜM GİYDİ

Dolandırıcılık ve sahtecilikle suçlanan sağcı popülist Danimarka Halk Partisinin (DF) Genel Başkan Yardımcısı Morten Messerschmidt, Avrupa Parlamentosunun seçim fonundaki parayı hileli bir şekilde zimmetine geçirmekten suçlu bulundu. Savcılar, Messerschmidt'in 98.835 Danimarka kronu aldığını iddia etmişlerdi. Yapılan incelemeler sonrasında suçlu bulunan Messerschmidt, altı ay ertelenmiş hapis cezasına çarptırıldı.

Euronews, 13 Ağustos 2021

Euronews, (13.08.2021) "Morten Messerschmidt: Danish right-wing politician convicted of EU fraud". Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2021/08/13/morten-messerschmidt-danish-right-wing-politician-convicted-of-eu-fraud>

Derleyen: Arş. Gör. Erdal BAYRAKTAR

8. AVRUPA KOMİSYONUNDAN VİZE KISITLAMASI

Avrupa Birliği geri kabul anlaşmalarının şartlarını yerine getirmekten imtina eden üç ülkeye vize kısıtlaması getirmeye hazırlanıyor. Avrupa Komisyonunun hazırladığı teklife göre, geri kabul anlaşmalarına uymayan Bangladeş, Irak ve Gambiya'nın vatandaşlarının kısa süreli vize başvuruları geçici kısıtlayıcı önlemler eşliğinde değerlendirilecek.

Komisyonun açıklamasında, kısıtlayıcı önlemlerle geri kabul konusunda üç ülkenin Birlik ülkeleriyle sağladığı iş birliğinin geliştirilmesinin hedeflendiği ifade edildi. Etkili geri dönüş ve geri kabul ile sürdürülebilir yeniden entegrasyon unsurlarının, AB dışındaki ülkelerle kapsamlı, dengeli, özel ve karşılıklı yarar sağlayan göç ortaklıklarının temel unsurları olduğunu vurgulayan Komisyon, kısıtlamalara rağmen bu üç ülkeyle varılan iş birliklerinin devam edeceğini belirtti.

Avrupa Komisyonunun kısıtlama teklifinin Avrupa Konseyi tarafından kabulü halinde hemen yürürlüğe konulması bekleniyor.

Schengen Visa Info, 13 Ağustos 2021

Schengen Visa Info, (13.08.2021) "EU Commission to Impose Temporary Visa Measures for Bangladesh, Iraq & Gambia". Erişim adresi: <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-commission-to-impose-temporary-visa-measures-for-bangladesh-iraq-gambia/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

9. AB, ÇİN İLE İŞ BİRLİĞİNE DEVAM EDECEK

Avrupa Parlamentosu 12 Ağustos Perşembe günü gerçekleştirdiği oturumunda Çin ile kurulacak iş birliğinde benimsenmesi önerilen yeni stratejiyi 58 lehte, 8 aleyhte ve 4 çekimser oyla kabul etti. Kabul edilen stratejiye göre insan hakları, iklim değişikliği, nükleer silahsızlanma, küresel sağlık krizleriyle mücadele ve küresel sorunlar bağlamında AB-Çin iş birliği devam edecek.

European Parliament, 15 Ağustos 2021

European Parliament, (15.08.2021) “MEPs set out their vision for a new EU strategy for China”.
Erişim adresi: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20210708IPR08013/meps-set-out-their-vision-for-a-new-eu-strategy-for-china>

Derleyen: Arş. Gör. Erdal BAYRAKTAR